

**แผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
และประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗**

คำนำ

เหตุการณ์ความเสียหายด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหาจากสาเหตุต่างๆ การป้องกันการทุจริต คือการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบพนักงานและผู้บริหารทุกคน และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

เทศบาลตำบลคลองแสนแสบจึงได้นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร เพื่อใช้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาจะเกิดขึ้นน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

เทศบาลตำบลคลองแสนแสบ จึงได้รวบรวมผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของส่วนราชการ มาจัดทำเป็นแผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ของเทศบาลตำบลคลองแสนแสบ เพื่อให้ส่วนราชการและผู้สนใจในการสร้างความเข้าใจในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต สามารถนำมาตรการในการพัฒนาระบบ กลไก หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ไปใช้เป็นมาตรการในการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

เทศบาลตำบลคลองแสนแสบ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
บทที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๑. หลักการและเหตุผล	๒
๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๓. การบริหารจัดการความเสี่ยง	๒
๔. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๕. กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๖. องค์ประกอบความเสี่ยงการทุจริต	๔
๗. ขอบเขตความเสี่ยงการทุจริต	๔
๘. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕
๙. การเตรียมการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕
บทที่ ๓ ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๖
บทที่ ๔ แผนการดำเนินงานเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๑๙

บทที่ ๑

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” โดยยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนา ที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่เป็นหลัก ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยภาครัฐ ต้องมีขนาดที่เหมาะสม กับบทบาทภารกิจ และแยกแยะบทบาทหน่วยงาน ของรัฐที่ทำหน้าที่ ในการกำกับ หรือในการให้บริการ ในระบบเศรษฐกิจ ที่มีการแข่งขัน และมีขีดสมรรถนะสูง โดยยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงาน ให้มุ่งผลสัมฤทธิ์ และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัว ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา รวมทั้ง ให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยทุจริต และประพฤติมิชอบ ส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคีองค์กร ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม เครือข่ายต่างๆ ชุมชนและประชาชน สอดคล้อง เฝ้าระวัง ให้ข้อมูลและร่วมตรวจสอบ การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐตามความเหมาะสม พร้อมทั้งสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ ของบุคลากรภาครัฐ ให้เกิดในสังคม การปรับเปลี่ยนแนวคิดให้การปฏิบัติราชการเป็นมืออาชีพ มีจิตบริการทำงานในเชิงรุก แล้วมองไปข้างหน้า สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม และสร้างจิตสำนึกค่านิยม ให้ทุกภาคส่วนตื่นตัว และละอายต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ ๒๕๖๗ โดยตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต การประเมินความเสี่ยงเพื่อการป้องกันการทุจริต ดังนี้

ข้อ ๐๓๐ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ข้อ ๐๓๑ การรายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปี

และในเกณฑ์การประเมินมีเนื้อหาครอบคลุมหลายด้าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณธรรมความโปร่งใส และการทุจริต ทั้งที่มีลักษณะการทุจริตทางตรง และการทุจริตทางอ้อม รวมไปถึงบริบทแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต นำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข ลดโอกาสและความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ได้วางระบบการประเมินความเสี่ยง ต่อการทุจริต ประพฤติมิชอบ ในส่วนราชการ ตามแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาล และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) นำไปสู่การปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม เทศบาลตำบลคลองแสนแสบ ได้หนักถึงความสำคัญและถือเป็นนโยบาย ในเรื่องของการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งเป็นวาระของชาติ ในการที่จะกำหนดมาตรการ หรือแนวทางการป้องกัน และแก้ไข ปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในองค์กร จึงได้ดำเนินการจัดวางระบบการบริหารความเสี่ยงการทุจริตขึ้น เพื่อค้นหาประเมินความเสี่ยงการทุจริต ที่อาจเกิดขึ้นในเทศบาลและจัดวางมาตรการป้องกัน ในการตรวจสอบ เฝ้าระวังเพื่อมิให้เกิดความเสียหายขึ้นในองค์กรได้

บทที่ ๒

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มี การตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์ กระทรวงการคลังว่าด้วย มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามหนังสือ ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปตามเจตนารมณ์ มาตรา ๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๓ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๖ ที่ กำหนดว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมายดังต่อไปนี้

- (๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- (๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- (๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- (๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์
- (๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- (๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายใน ที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต ให้แก่บุคลากรขององค์กร ซึ่งถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้การนำเครื่องมือประเมิน ความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือ ในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาจะเกิดน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีกรนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการ เตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการ ป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๓. การบริหารจัดการความเสี่ยง

การบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยง ก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลัก ตามภาระงานปกติของ การเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกัน โดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้ และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็น ลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

๔. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในหน่วยงานตามมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organizations) กำหนดให้มีการควบคุมภายในเพิ่มเติม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาพรวมของการกำกับดูแลองค์กร ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของหน่วยงานในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในองค์กร ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินงานต่อไปได้
- หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอกในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

- หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
- หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

๕. กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี ๔ กระบวนการ

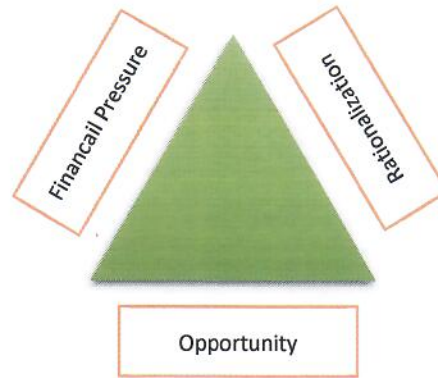
- ๑) Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
- ๒) Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัย ทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

๓) Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วน พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้นซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปก็มีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างทำให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

๔) Forecastion : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่อาจเกิดขึ้นและป้องกัน ป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๖. องค์ประกอบความเสี่ยงการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือ แรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุม ภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยม การทุจริต (Fraud Triangle)

๗. ขอบเขตความเสี่ยงการทุจริต

เทศบาลตำบลคลองแสนแสบ แบ่งความเสี่ยงออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๘. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๙. การเตรียมการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ก่อนทำงานประเมินความเสี่ยงการทุจริตต้องทำการคัดเลือกกระบวนการจากภาระงานที่จะทำการประเมิน ดังนี้

- ๑) ภาระงานด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- ๒) ภาระงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
- ๓) ภาระงานด้านภารกิจหลักตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน

เมื่อคัดเลือกภาระงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงจากการทุจริตได้แล้ว ให้ทำการคัดเลือกกระบวนการของภาระงานด้านนั้นๆ โดยเฉพาะภาระงานที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดการทุจริตสูง และจัดเตรียมข้อมูล ขั้นตอน แนวทาง หรือหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้นลงมือทำตามขั้นตอนการประเมินความเสี่ยง

บทที่ ๓

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ภาระงานด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- ๒) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอนแนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อยในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง โดยอธิบายรายละเอียด รูปแบบ/พฤติกรรมความเสี่ยงของขั้นตอนย่อยเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว ให้นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยง ซึ่งเป็น Known Factor ความเสี่ยงทั้งเป็นปัญหาพฤติกรรมที่เคยรับรู้ที่เคยเกิดมาก่อนคาดการณ์ได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือ Unknown Factor ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากทรัพยากรงบประมาณการล่วงหน้าในอนาคตปัญหาพฤติกรรมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง (known Factor และ Unknown Factor)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระบุรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต	
	Known Factor	Unknown Factor
๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ การรับสินบน ของขวัญ หรือของกำนัล		<ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่อาจมีการเรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้รับผลประโยชน์จากองค์กร - ใช้ตำแหน่งหน้าที่เรียก รับ เงิน, สิ่งของ, สินบน ,ของขวัญ และของรางวัล ทั้งส่วนรวมและส่วนตัว
๒. กระบวนการจัดซื้อ-จัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ		<ul style="list-style-type: none"> - มีการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ร้านใดร้านหนึ่งได้เปรียบ - กรรมการที่เกี่ยวข้องมีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกับผู้ประกอบการที่จะจ้าง - การปกปิดข้อมูลต่อสาธารณะหรือเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระบุรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต	
	Known Factor	Unknown Factor
๓. การใช้ทรัพย์สินหรือเวลาของทางราชการเพื่อใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวหรือผู้อื่น		<ul style="list-style-type: none"> - เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากเจ้าหน้าที่ใช้ทรัพย์สินของทางราชการ เช่น ไฟฟ้า รถยนต์ น้ำมันรถยนต์ วัสดุสำนักงาน เพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือผู้อื่น - เจ้าหน้าที่ใช้เวลาราชการเพื่อไปทำธุระส่วนตัว
๔. กระบวนการจัดการเรื่องราวร้องเรียน ร้องทุกข์		<ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอาจใช้ดุลยพินิจในการจัดการเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ โดยไม่อยู่บนพื้นฐานของกฎหมาย - การตรวจ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานอาจไม่เป็นไปตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนด

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อนคาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้น หรือมีประวัติ
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ให้นำขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๑ มาแยกเพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตออกตามรหัสไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติ ควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติ ควบคุมดูแลได้
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริต (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การรับผลประโยชน์ต่างๆ การรับสินบน ของขวัญ หรือของกำนัล		✓		
๒	กระบวนการจัดซื้อ-จัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ		✓		
๓	การใช้ทรัพย์สินหรือเวลาราชการของทางราชการเพื่อใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวหรือผู้อื่น		✓		
๔	กระบวนการจัดการเรื่องราวร้องเรียน ร้องทุกข์		✓		

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix)

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีส้ม และสีแดง จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วย ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลังที่สำคัญของกระบวนการนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรม หรือขั้นตอน เป็น MUST หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

เกณฑ์การพิจารณาระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการกลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือระดับความรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

เกณฑ์การพิจารณาระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/ พันธมิตร/ เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/ พันธมิตร/ เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์กรความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง (ตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง) (Risk level matrix)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น การเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง)
	๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ การรับสินบน ของขัวญ หรือของกำนัล		๒			๓		๖
๒. กระบวนการจัดซื้อ-จัดจ้าง และการจัดหา พัสดุ		๒			๓		๖
๓. การใช้ทรัพย์สินหรือเวลาราชการของทาง ราชการเพื่อใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวหรือผู้อื่น			๓		๒		๖
๔. กระบวนการจัดการเรื่องราวร้องเรียน ร้อง ทุกข์		๒			๒		๔

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรม หรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรม หรือขั้นตอนรอง SHOULD
๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ การรับสินบน ของขัวญ หรือของ กำนัล	๒	
๒. กระบวนการจัดซื้อ-จัดจ้าง และการจัดหา พัสดุ	๒	
๓. การใช้ทรัพย์สินหรือเวลาราชการของทาง ราชการเพื่อใช้เป็น ประโยชน์ส่วนตัวหรือผู้อื่น	๓	
๔. กระบวนการจัดการเรื่องราวร้องเรียน ร้อง ทุกข์	๒	

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
๑. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคีเครือข่าย		X	X
๒. ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial		X	X
๓. ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User	X	X	
๔. ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process	X	X	
๕. ผลกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth	X	X	

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assesment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง ใฝ่ระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการจะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ แสดงการประเมินควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ความเสี่ยงระดับต่ำ	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	ความเสี่ยงระดับสูง
๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ การรับสินบนของขัวญ หรือของกำนัล	พอใช้			ค่อนข้างสูง ๖ คะแนน
๒. กระบวนการจัดซื้อ-จัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ	พอใช้			ค่อนข้างสูง ๖ คะแนน
๓. การใช้ทรัพย์สินหรือเวลาราชการของทางราชการเพื่อใช้เป็นประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น	พอใช้			ค่อนข้างสูง ๖ คะแนน
๔. กระบวนการจัดการเรื่องราวร้องเรียนร้องทุกข์	พอใช้		ค่อนข้างต่ำ ๔ คะแนน	

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง หรือค่าความเสี่ยง ระดับ ๕ หรือ ๖ หรือ ๗ หรือ ๘ หรือ ๙ โดยเฉพาะช่องสูง ๙ ควรเลือกมาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตก่อนเป็นอันดับแรกจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตดังกล่าว พบว่า ค่าประเมินความเสี่ยงการทุจริตอยู่ใน ระดับ ๒ – ๔ หรืออยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ-ค่อนข้างต่ำ คุณภาพการจัดการอยู่ในระดับดี - พอใช้ การบริหารจัดการความเสี่ยงจะอยู่ในระดับเฝ้าระวัง และทำกิจกรรมบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

รูปแบบ/พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ การรับสินบนของขวัญ หรือของกำนัล	๑. กำหนดนโยบายการบริหารงานสุจริต ๒. กำหนดมาตรการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในองค์กร ๓. กำหนดมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ๔. กำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามและให้ตระหนักถึงการเป็นข้าราชการที่ดี ๕. มีกระบวนการตรวจสอบและมีมาตรการลงโทษผู้ที่กระทำผิด
๒. กระบวนการจัดซื้อ จัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ	๑. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน ๒. ส่งเสริมบุคลากรที่มีหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้าง เข้ารับการอบรมเพื่อให้เข้าใจระเบียบ ข้อกำหนด เรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง และระเบียบข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ เพื่อให้การปฏิบัติงาน ถูกต้องโปร่งใส ๓. ควบคุม กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๔. ประกาศและดำเนินการคัดเลือกอย่างเป็นธรรมและเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะเป็นปัจจุบัน ๕. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในองค์กร โดยฝึกอบรม และเผยแพร่กิจกรรมด้านการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เพื่อปลูกจิตสำนึก ๖. จัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อ จัดจ้าง/มาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน/มาตรการป้องกันการรับสินบน/มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจ/มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต ๗. หากพบว่ามี การกระทำผิดความผิด องค์กรจะต้องดำเนินการทางวินัย ละเมิด และอาญา อย่างเคร่งครัด

รูปแบบ/พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๓. การใช้ทรัพย์สินหรือเวลาราชการของทางราชการเพื่อใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวหรือผู้อื่น	๑. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดมีการสอบทานและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒. การจัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินของทางราชการ ๓. การตรวจสอบทรัพย์สิน (ส่วนกลาง) ของราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๔. การมอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลทรัพย์สินของราชการ ๕. การเสริมสร้างจิตสำนึกในการแยกแยะประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม
๔. กระบวนการจัดการเรื่องราวร้องเรียนร้องทุกข์	๑. นำระบบสารสนเทศมาใช้ในการตรวจสอบติดตามเรื่องราวร้องเรียนร้องทุกข์ ๒. จัดอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ๓. พัฒนาระบบการตรวจสอบการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ๔. กำชับเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนด

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๖ เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยการแยกสถานะ การเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

กิจกรรม	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	แดง
๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ การรับสินบน ของขวัญ หรือของกำนัล	- เจ้าหน้าที่อาจมีการเรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่เพื่อช่วยใ้บุคคลนั้นได้รับผลประโยชน์จากองค์กร - ใช้ตำแหน่งหน้าที่เรียก รับ เงิน, สิ่งของ, สินบน ,ของขวัญ และของรางวัล ทั้งส่วนรวมและส่วนตัว	✓		

กิจกรรม	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	แดง
๒. กระบวนการจัดซื้อ-จัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ	๑. มีการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ร้านใดร้านหนึ่งได้เปรียบ ๒. กระบวนการที่เกี่ยวข้องมีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกับผู้ประกอบการที่จะจ้าง ๓. การปกปิดข้อมูลต่อสาธารณะหรือเผยแพร่ข้อมูลล่าช้า	✓		
๓. การใช้ทรัพย์สินหรือเวลาราชการของทางราชการเพื่อใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวหรือผู้อื่น	๑. เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากเจ้าหน้าที่ใช้ทรัพย์สินของทางราชการ เช่น ไฟฟ้า รถยนต์ น้ำมันรถยนต์ วัสดุสำนักงาน เพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือผู้อื่น ๒. เจ้าหน้าที่ใช้เวลาราชการเพื่อไปทำธุระส่วนตัว	✓		
๔. กระบวนการจัดการเรื่องราวร้องเรียน ร้องทุกข์	๑. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอาจใช้ดุลยพินิจในการจัดการเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ โดยไม่อยู่บนพื้นฐานของกฎหมาย ๒. การตรวจ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานอาจไม่เป็นไปตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนด	✓		

สถานะสีเขียว : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

สถานะสีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ ตามมาตรการ / นโยบาย / โครงการ / กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ค่าความเสี่ยงรวมไม่เกินระดับ ๖

สถานะสีแดง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ / นโยบาย / โครงการ / กิจกรรมเพิ่มขึ้นแผนใช้ได้ผล ค่าความเสี่ยงรวมเกินระดับ ๖

ขั้นตอนที่ ๗ การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๗ นำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตจากรายที่ ๖ ออกตามสถานะ ๓ สถานะ ซึ่งในขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมิกิจกรรม หรือ มาตรการอะไรเพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

๗.๑ (สถานะสีแดง Red) ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๗ , ๘ และ ๙ ความเสี่ยงอยู่ในระดับเกินกว่าการยอมรับ ควรมีแผนงาน มาตรการ กิจกรรมเพิ่มเติม

๗.๒ (สถานะสีเหลือง Yellow) ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๔ , ๕ และ ๖ ความเสี่ยงอยู่ในระดับเกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๗.๓ (สถานะสีเขียว Green) ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๑ , ๒ และ ๓ ความเสี่ยงอยู่ในระดับยังไม่เกิด ควรเฝ้าระวังต่อเนื่อง

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

๑. สถานะสีแดง เกินกว่าการยอมรับ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

กิจกรรม	มาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรม เพิ่มเติม

๒. สถานะสีเหลือง เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

กิจกรรม	มาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรม เพิ่มเติม

๓. สถานะสีเขียว ยังไม่เกิด เฝ้าระวังต่อเนื่อง

กิจกรรม	มาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรม เพิ่มเติม
๑.การรับผลประโยชน์ต่างๆ การรับสินบนของขวัญ หรือของกำนัล	๑. กำหนดนโยบายการบริหารงานสุจริต ๒. กำหนดมาตรการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในองค์กร ๓. กำหนดมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ๔. กำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามและให้ตระหนักถึงการเป็นข้าราชการที่ดี ๕. มีกระบวนการตรวจสอบและมีมาตรการลงโทษผู้ที่ กระทำผิด
๒.กระบวนการจัดซื้อ-จัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ	๑. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน ๒. ส่งเสริมบุคลากรที่มีหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้าง เข้ารับการอบรม เพื่อให้เข้าใจระเบียบ ข้อกฎหมาย เรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง และระเบียบข้อกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอเพื่อให้การปฏิบัติงานถูกต้องโปร่งใส

กิจกรรม	มาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรม เพิ่มเติม
	<p>๓. ควบคุม กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด</p> <p>๔. ประกาศและดำเนินการคัดเลือกอย่างเป็นธรรมและเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะเป็นปัจจุบัน</p> <p>๕. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในองค์กร โดยฝึกอบรม และเผยแพร่กิจกรรมด้านการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เพื่อปลูกจิตสำนึก</p> <p>๖. จัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อ จัดจ้าง/มาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน/มาตรการป้องกันการรับสินบน/มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจ/มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต</p> <p>๗. หากพบว่ามีกรกระทำผิด องค์กรจะต้องดำเนินการทางวินัย ละเมิด และอาญา อย่างเคร่งครัด</p>
<p>๓. การใช้ทรัพย์สินหรือเวลาราชการของทางราชการเพื่อใช้เป็นประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น</p>	<p>๑. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด มีการสอบถามแลพกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด</p> <p>๒. การจัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินของทางราชการ</p> <p>๓. การตรวจสอบทรัพย์สิน (ส่วนกลาง) ของราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณ</p> <p>๔. การมอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลทรัพย์สินของราชการ การเสริมสร้างจิตสำนึกในการแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม</p>
<p>๔. กระบวนการจัดการเรื่องราวร้องเรียนร้องทุกข์</p>	<p>๑. ผู้บังคับบัญชากำกับดูแล ตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างใกล้ชิด</p> <p>๒. ประชุมเน้นย้ำแนวทางการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่และแจ้งเวียนหนังสือให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด</p> <p>๓. ติดประกาศให้ประชาชนทราบขั้นตอนการใช้บริการอย่างชัดเจน</p>

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๘ เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวมว่ามีผลจากการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ตามขั้นตอนที่ ๗ มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด (สี) สถานะความเสี่ยง สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม ประเมินผล

ตารางที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑	การรับผลประโยชน์ต่างๆ การรับสินบนของขบวนการ หรือของกำนัล	-	-
๒	กระบวนการจัดซื้อ-จัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ	-	-
๓	การใช้ทรัพย์สินหรือเวลาราชการของทางราชการเพื่อใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวหรือผู้อื่น	-	-
๔	กระบวนการจัดการเรื่องราวร้องเรียน ร้องทุกข์	-	-

บทที่ ๔
แผนการดำเนินงานเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต

แผนการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗
เทศบาลตำบลคลองแสนแสบ อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

กิจกรรมความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสและผลกระทบ		มาตรการจัดการ ความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	
	โอกาส	ผลกระทบ				ระดับความ เสี่ยง
๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ การรับ สินบน ของขวัญ หรือของกำนัล	๒	๓	๖	๑. กำหนดนโยบายการบริหารงานสุจริต ๒. กำหนดมาตรการส่งเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในองค์กร ๓. กำหนดมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสใน การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ๔. กำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามและให้ ตระหนักถึงการเป็นข้าราชการที่ดี ๕. มีกระบวนการตรวจสอบและมีมาตรการ ลงโทษผู้ที่กระทำผิด	ต.ค. ๖๖ - ก.ย. ๖๗	ทุกส่วนราชการ
๒. กระบวนการจัดซื้อ จัดจ้าง และผล การจัดหาพัสดุ	๒	๓	๖	๑. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อ จัดจ้าง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ผ่านช่องทาง ประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน ๒. ส่งเสริมบุคลากรที่มีหน้าที่ในการจัดซื้อจัด จ้าง เข้าร่วมอบรมเพื่อให้เข้าใจระเบียบ ข้อ กฎหมาย เรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง และระเบียบ ข้อกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอเพื่อให้ การปฏิบัติงาน ถูกต้องโปร่งใส	ต.ค. ๖๖ - ก.ย. ๖๗	กองคลัง

กิจกรรมความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการ ความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความ เสี่ยง			
				<p>๓. ควบคุม กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามระเบียบอย่างเคร่งครัด</p> <p>๔. ประกาศและดำเนินการคัดเลือกอย่างเป็นธรรมและเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณชนเป็นปัจจุบัน</p> <p>๕. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในองค์กร โดยฝึกอบรม และเผยแพร่กิจกรรมด้านการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เพื่อปลูกจิตสำนึก</p> <p>๖. จัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อ จัดจ้าง/มาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน/มาตรการป้องกันการรับสินบน/มาตรการตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน/มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต</p> <p>๗. หากพบว่ามีกรรมการทำความผิด องค์กรจะต้องดำเนินการทางวินัย ละมิด และอาญาอย่างเคร่งครัด</p>		

กิจกรรมความเสียหายที่ทุจริต	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการ ความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความ เสี่ยง			
๓. การใช้ทรัพย์สินหรือเวลาราชการของทางราชการเพื่อใช้ประโยชน์ส่วนตัวหรือผู้อื่น	๓	๒	๖	<p>๑. ผู้บังคับบัญชาให้มีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดมีการสอบทานแลพกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด</p> <p>๒. การจัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินของทางราชการ</p> <p>๓. การตรวจสอบทรัพย์สิน (ส่วนกลาง) ของราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณ</p> <p>๔. การมอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลทรัพย์สินของราชการ</p> <p>๕. การเสริมสร้างจิตสำนึกในการแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม</p>	ต.ค. ๖๖ - ก.ย. ๖๗	สำนักปลัด

กิจกรรมความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการ ความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความ เสี่ยง			
๔. กระบวนการจัดการเรื่องราวร้องเรียน ร้องทุกข์	๒	๒	๔	<p>นำระบบสารสนเทศมาใช้ในการตรวจสอบ ติดตามเรื่องราวร้องเรียนร้องทุกข์</p> <p>๒. จัดอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ อย่างถูกต้องตามกฎหมาย</p> <p>๓. พัฒนาระบบการตรวจสอบการดำเนินงาน ของศูนย์ดำรงธรรมให้มีความชัดเจนมาก ยิ่งขึ้น</p> <p>๔. กำชับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานให้เป็นไป ตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนด</p>	ต.ค. ๖๖ - ก.ย. ๖๗	สำนักปลัดเทศบาล